

Politiker for sekularisering

Læs mere om:

Tema: Landsmødet.....	Side 2-3
Samtale om Danmark.....	Side 4
Klumme: Dansk religiøsitet på vran- gen.....	Side 5
Generalforsamling i HS Aarhus og HS Aalborg.....	Side 5
Til debat i lokal-tv.....	Side 6
Hvem er medlemmerne?.....	Side 6
Kom med til folkemødet.....	Side 7

Efter folketingsvalget blev Pelle Dragsted kirkeordfører for Enhedslisten. Det er en opgave han er gået til med stort engagement. Humanistisk Samfund har talt med ham om arbejdet for en sekulær dagsorden og for en adskillelse mellem kirke og stat.

"Religion er en privatsag. Det er ikke et statsanliggende at understøtte en bestemt religion. Det er mærkeligt at have en Grundlov som skal gælde for os alle sammen, men som giver den kristne kirke en særlig position," fortæller Pelle Dragsted. Han mener der er en uheldig tendens i gang.

"Jeg oplever nu en kedelig udvikling, hvor den opfattelse vi tidligere havde om at vores samfund var sekulært, nu viger for en religiøs vækkelse. For mig at se, burde vi møde udviklingen med mere sekularisering. Der er mange steder vi kunne tage fat, hvis vi vil gøre Danmark mere sekulært."

Konfirmation på skoleskemaet

En sag Pelle Dragsted har arbejdet med er regeringens forsøg med konfirmationsforberedelse i skoletiden.

"Problemet bunder i en dårlig skolereform, som har gjort det svært for de ældre børn at have tid til fritidsaktiviteter. Det har Folkekirken også fundet ud af, for de har svært ved at få børnene til konfirmationsforberedelse. Derfor har man på det område lavet en særregel, som gør at konfirmationsforberedelsen kan fungere som erstatning for undervisning. Det synes jeg er en mærkelig særregel," siger Pelle Dragsted.

I februar spurgte han kirkeministeriet om, hvorfor forsøget blev lanceret. Ministeriet har svaret, at forsøget skal klarlægge i hvilket omfang det har en pædagogisk gavnlig effekt på børnene at lade dem gå til konfirmationsforberedelse i stedet for understøttende un-

dervisning.

"Man har lavet en særregel for kirken, som man pakker ind i en pædagogisk ramme. Men man kunne ligeså godt tage timer ud til eksempelvis fodbold, så argumentationen holder ikke. Forsøget risikerer at føre konfirmationen ind som en fast plads på skoleskemaet," kommenterer Pelle Dragsted. Han påpeger desuden, at der er kommet et økonomisk incitament til at deltage i forsøget.

"Kommunerne sparer jo penge, når de kan sløjfe timer i skolen og sende eleverne til præst," fortæller Pelle Dragsted og tilføjer at han vil følge med i sagen, især i forhold til hvordan forsøget bliver evalueret.

Pelle Dragsted har siden vi talte med ham arbejdet for at klarlægge hvilke indirekte tilskud religiøse trossamfund udenfor folkekirken modtager i form af skattefradrag.

Tsc

Et godt år for HS

Det var lørdag den 12. marts. På Nørre Allé i Aarhus ankom humanister fra hele landet til Humanistisk Samfunds landsmøde.

Landsmødet startede klokken 11.30 med et oplæg om folkekirkens økonomi ved ph.d.-studerende Sidsel Kjems. Landsmødedeltagerne spurgte interesseret ind til de kringledede detaljer som omgærder forholdet mellem stat og kirke i Danmark og Sidsel Kjems fik mulighed for at afkræfte en række myter om folkekirken. Eksempelvis kunne hun fortælle, at Grundloven ikke forpligter staten til at støtte folkekirken økonomisk, men blot moralsk.

Da Sidsel Kjems havde

holdt sit oplæg var der frokost og derefter gik generalforsamlingen for alvor igang. Forkvinde for Humanistisk Samfund, Lone Ree Milkær lagde ud med at afgive en beretning om det forgangne års arbejde. Hun fremhævede de fremskridt foreningen har gjort særligt i forhold til politisk lobby-arbejde. Det er blandt andet lykkedes at holde møde med kirkeminister Bertel Haarder og Humanistisk Samfund har etableret et godt samarbejde med flere politikere.

Beretningen bød også på en status over antallet af medlemmer i Humanistisk Samfund. Landssekretær Henrik Høyer berettede - til stor applaus fra de fremmødte - at medlems-

tallet nu ligger på 740. Det er en rekord i foreningens historie.

Et af punkterne på dagsordenen var det nye arbejdsprogram. Fordi der er gået fem år siden sidste arbejdsprogram blev vedtaget, skulle et nyt arbejdsprogram vedtages på landsmødet. I løbet af efteråret og vinteren har medlemmer i landets lokalforeninger bidraget med deres syn på, hvad foreningen skal foretage sig de næste fem år.

Ole Wolf fremlagde arbejdsprogrammet og mødedeltagerne kom med kommentarer til en række punkter. Arbejdsprogrammet blev enstemmigt vedtaget.

Dermed endte et vellykket landsmøde, som blev afrundet med aftensmad fra en af Aarhus' restauranter. **Læs mere om den nye hovedbestyrelse og det nye arbejdsprogram på side 3**

Tsc

Medlemstal tæt på 800

Medlemstallet i Humanistisk Samfund har i den seneste tid været støt stigende. I april talte foreningen 790 medlemmer. Vi glæder os over, at der er så stor interesse for foreningen og vi håber at udviklingen fortsætter!

Tsc

Den nye hovedbestyrelse

På landsmødet blev der også valgt en ny hovedbestyrelse. Den afgående hovedbestyrelse som bestod af Lone Ree Milkær, Marie Louise Petersen, Nina Faartoft, Jakob Elvers, Thomas Schumann og Niels Dueholm blev genvalgt. Desuden var der en ny kandidat, Kirstine Kærn, som også blev valgt ind i hovedbestyrelsen. Senere konstituerede hovedbestyrelsen sig. Lone Ree Milkær fortsætter som formand, Marie Louise Petersen fortsætter som næstformand og Jakob Elvers fortsætter som kasserer. Nina Faartoft tog posten som ceremoniansvarlig og Thomas Schumann er sekretær.

Tsc

Lone Ree
Milkær
(Formand)

Marie Louise
Petersen
(Næstformand)

Nina Faartoft
(Ceremoniansvarlig)

Jakob Elvers
(Kasserer)

Thomas
Schumann
(Sekretær)

Niels Dueholm

Kirstine Kærn

Det nye arbejdsprogram

Det nye arbejdsprogram som blev vedtaget på landsmødet gælder frem til år 2020. Det er resultatet af medlemmernes gode ideer og engagement. Det har været en god proces, som gav mulighed for at fundere over, hvad det egentlig er, vores forening har at byde ind med. Arbejdsprogrammet skal sætte rammerne for foreningens arbejde de kommende fem år. Her følger en gennemgang af overskrifterne i arbejdsprogrammet.

Humanisme som livssyn

Som forening vil vi gerne være med til at definere hvad et humanistisk livssyn indebærer og samtidig sætte det på dagsorden i den offentlige debat.

Liv og ceremonier

Vi vil levere ceremonier af høj kvalitet, samt udvikle ceremonier og skabe fællesskaber hvor der kan diskuteres eksistentielle spørgsmål.

Ligestilling af livssyn

En målsætning er at få ligestillet livssyns- og trossamfund, samt at arbejde for livssynsneutrale begravelsespladser og livssynsåbne ceremonirum.

En sekulær stat

Stat og kirke skal adskilles. Blandt andet skal civilregistring overgå til kommunerne og konfirmationsforberedelse skal ikke finde sted i skoletiden.

En stor og aktiv organisation

Der skal udarbejdes en politik for modtagelse af nye medlemmer og pleje af foreningens frivillige kræfter.

Hele arbejdsprogrammet kan du finde ved at klikke [her](#).

Tsc

Rapport: Livssynssamfund skal ligestilles

Sidst i marts udkom en rapport af Heiner Bielefeldt som er FN's særlige udsending i Danmark angående tros- og livssynsfrihed. Overodnet roser han Danmark for mulighederne for at praktisere sin religion eller livssyn. Men han har også kritiske kommentarer til den danske lovgivning. Han påpeger, at den danske forståelse af religions- og livssynsfrihed

er forældet. Grundlovens § 67 giver borgerne lov til at "dyrke Gud" som de vil, så længe at det ikke strider mod "sædeligheden eller den offentlige orden." Heiner Bielefeldt skriver, at denne formulering både udelukker friheden til at leve efter et sekulært livssyn, og at Grundloven er meget åben i forhold til at indskrænke religionsfriheden. Her opfordrer

han magthaverne til at følge de internationale konventioner beskrivelse af religionsfrihed.

Forkvinde Lone Ree Milkær har holdt møde med Heiner Bielefeldt, for at give Humanistisk Samfunds perspektiv på emnet. Læs mere om rapporten på side 5

Tsc

Samtale om Danmark

Skrevet af Irene Hauch

Fredag aften den 4. marts havde to af HS' meget aktive medlemmer stillet deres hjem på Vestervoldgade til rådighed for "Samtalesaloner om Danmark". Vi var 18 denne aften. Men vi var jo ikke alene om projektet.

Initiativet Borgerlyst havde opfordret til, at der rundt omkring i hele landet blev dannet samtalesaloner om emnet Danmark, og det syntes vi i HS-Hovedstaden var en opfordring, vi ikke kunne sidde overhørig. I Tårnet på Christiansborg sad 100 særligt indbudte gæster i små grupper og diskuterede på baggrund af nogle igangsatte spørgsmål.

Det samme gjorde vi så også i Københavns indre by hvor man til en billig penge kunne købe vand, vin og øl for at undgå at deltagerne dehydrerede eller mistede stemmens brug. Især det sidste kom aldrig på tale

for der blev diskuteret på livet løs.

I første omgang sad vi to og to i en samtale om et spørgsmål vi hver især havde trukket: Som f.eks. Hvilken by synes du er mest dansk? Hvad savner du mest, når du er i udlandet? Hvad fortæller du udlændinge om Danmark? osv. osv.

Efter en halv times tid dannedes nye grupper, nu lidt større, men højest på 4 personer, og her tog vi så fat på de spørgsmål, som Borgerlyst havde udarbejdet, og som var de samme overalt i landet. Det vil føre for vidt at nævne dem her, men de kan findes på nettet via samtalesaloner.dk

Snakken rundt omkring ved bordene var meget livlig, fordi spørgsmålene var nemme at forholde sig til og have en mening om. Men det er samtidigt forbløffende, hvor berigende det er at fordybe sig i et emne, at kunne udveksle synspunkter og erfaringer og få nye input.

Og man er jo ikke nødvendigvis færdig med at tænke over emnet, når seancen slutter efter de to afsatte timer.

Det varierede sikkert, hvad de enkelte deltagere gik hjem med af tanker, men denne referent er egentlig blevet betydeligt gladere for at være dansker end da jeg ankom.

Vi har et fantastisk fundament at stå på.

Dansk religiøsitet på vrangen

Skrevet af Ole Wolf

Talsmand for HS

FN's "Special Rapporteur on freedom

of religion or belief", Heiner Bielefeldt, har aflagt besøg i Danmark. I sin rapport om religion og livssyn i Danmark, peger han blandt andet på urimeligheden i, at en forening som Humanistisk Samfund ikke er ligestillet med trossamfund.

Danskernes religiøsitet

Rapporten giver også et indblik i danskernes religiøsitet. Hans pointe er, at vores syn på religionsneutralitet er dybt luthersk. I lutherdommen er religion inderliggjort. Hverken præst eller pave skal fortælle os hvad vi skal gøre, og man skal ikke vise religionen gennem synlige handlinger. Man kan sagtens være god kristen uden at foretage sig noget synligt. Man behøver ikke gå i kirke. Og hvis man gør, er det lavmælt. Præsten prædiker, man synger en enkelt sang, og så går man hjem igen. Pænt og ordentligt, nærmest usynligt.

Danskere kan have det svært med synlig religiøsitet, hvad end det er tørklæder hos muslimske kvinder eller højt-råbende amerikanske tv-prædikanter. Vi vil hellere have, at samfundet er "religionsneutral". Men ifølge Bielefeldt er det altså ikke en neutral hold-

ning, det er en luthersk. Hvis vi i Danmark skal have plads til flere religioner og livssyn, skal vi danskere kunne håndtere, at andre synligt står ved deres religiøsitet.

Det forklarer også en modstand, som Humanistisk Samfund nogle gange møder. Jeg oplever af og til andre reagere med forlegenhed, når jeg glad fortæller, hvor godt jeg synes det er, at der er ceremonier for ikke-troende humanister. Det er som om de har lyst til at sige til mig: Vi har ikke noget imod, at du har valgt noget andet end vi, men behøver du tale om det?

Heiner Bielefeldt peger på en anden vej. Han peger på, at Danmark har forandret sig fra at have en homogen religiøsitet til en større diversitet, der også omfatter mere synlige former for religiøs praksis. Derfor er der brug for udvikling af en inkluderende forståelse af, hvad dansk identitet er.

Han siger, det er den danske regerings ansvar at gå foran i at skabe denne forståelse. Det er for mig svært at se, hvordan dette harmonerer med regeringsgrundlagets ord om, at "Danmark er et kristent land".

Indgreb overfor trossamfund

Også på et andet område kommer han med et vægtigt indspark i den aktuelle danske debat. For tiden taler politikere om at gribe ind overfor religiøse (muslimske) grupper

med henvisning til grundlovens paragraf 67, den om "de fra folkekirken afvigende trossamfund".

Men, skriver Bielefeldt, den paragraf er 150 år gammel, og garanterer langt mindre religionsfrihed end de internationale konventioner, vi efterfølgende har tilsluttet os. Det bliver spændende at se, hvordan justitsministeriets topjurister vil håndtere dette, når de skal leve op til rasende politikeres krav om handling.

Folkekirken

Afslutningsvis giver Bielefeldt også Folkekirken et par ord med på vejen. Han roser Folkekirken for at være en kilde til inklusion. Men samtidig gør han opmærksom på, at dette ikke harmonerer med, at kirken har monopol på visse statuspositioner som civilregistrering og administration af kirkegårde. Han gør opmærksom på, at både Norge og Sverige med fuld fart bevæger sig væk fra, at den evangelisk-lutherske kirke har en særstilling.

Det argument mangler desværre i den danske debat. Folkekirkens særstatus er hverken specielt vestlig, kristen eller luthersk. Den er helt særegent dansk. Det er på tide, at vi spørger os selv, om vi virkelig kan være de eneste i den vestlige verden, der har forstået, hvordan forholdet mellem stat og kirke bør være.

Til debat i lokal-tv

Skrevet af Thomas Schumann

Den 6. februar blev jeg ringet op af TV2 Østjylland. De havde læst et læserbrev som jeg som næstformand i HS Aarhus havde fået bragt i Aarhus Stiftstidende. Læserbrevet handlede om forsøget med konfirmationsforberedelse i skoletiden og hvordan en række østjyske kommuner har skrevet sig op til forsøget. Journalisten i telefonen spurgte om jeg ville debattere emnet i fjernsynet.

Jeg tog imod invitationen og samme aften sad jeg i studiet og skulle debattere med Peter Brøndum fra St. Markus Kirke

i Aarhus. Debatten gik i høj grad på, hvorvidt konfirmationsforberedelse er at regne for forkyndelse eller undervisning. For mig at se, sker der en

uheldig sammenblanding af undervisning og forkyndelse med det nye forsøg.

Du kan se hele debatten ved at klikke [her](#).

Hvem er medlemmerne?

Vi genopliver et fast indslag i medlemsbladet og lader medlemmerne fortælle hvem de er. Jørgen Oldenburg har spurgt Lone Jensen om hvorfor hun blev medlem af HS.

Skrevet af Lone Jensen

For snart seks år siden blev jeg medlem af Humanistisk Samfund – af flere årsager: Jeg nærmede

mig de 80, og her var pludselig et tilbud om at kunne få en veltilrettelagt farveltagen uden kors og præster. Samtidig fik jeg mulighed for at møde andre med den samme indstilling til liv og død, fornuft og religion med mere, som jeg selv har. Og for det tredje har

autoriteter været alt for dominerende i min tilværelse. Født i 1932 i en ikke-religiøs familie var jeg alligevel omgivet af dem både hjemme og ude. Far, fædre, bedstefædre eller onkler bestemte i hjemmene.

Værre var skolen med lærere, hvor uddeling af lussinger til eleverne var almindeligt. Men værst måske var kirkens indflydelse: Undervisning i faget religion – ældgamle historier, fremmede navne og begreber, som ikke gav mening: forstanderindens fadervor efter morgensangen. Undervisning så sent som i første gymnasieklasse ved den lokale præst.

Stødende var det senere i livet at blive henvist til en kordegn, da min søn skulle navngives.

Jeg er stadig medlem og har god kontakt til HS, som sikkert vil tage sig af mit farvelarrangement på bedste vis. Så alt i alt kan jeg kun være tilfreds, måske mest fordi HS har emner som civilregistrering, afskaffelse af blasfemiparagraffen og adskillelse af kirke og stat på deres arbejdsprogram. Selv om fornuften har bedre vilkår i dag, er der stadig grund til at gøre op med vaklende autoriteter.

Kom med til folkemødet

Skrevet af Ole Wolf

Folkemødet på Bornholm er nærmest det årlige Hjallerup Marked for politikere, lobbyister og NGO'er. Det er stort og lettere kaotisk. Men det er også meget vigtigt for Humanistisk Samfund at deltage. Det er her vores for kvinde og vores talsmænd har mulighed for en hurtig snak med nogle af de politikere, vi har haft kontakt med i løbet af året. Her vi kan holde forbindelsen vedlige med de mange forskellige organisationer, som vi har kontakt til. Det er med andre ord her, vi kan holde os inde på radaren som en væsentlig aktør på det livssynspolitiske område. Det er også her, vi kan prøve vores argumenter af og se, om de fungerer i

mødet med "den almindelige dansker".

Vores aktiviteter på Folkemødet kan groft sagt deles i tre:

For det første arrangerer vi nogle debatmøder. Det er her, vi inviterer interessante politikere og meningsdannere og forhåbentlig får en god dialog med dem.

For det andet bliver vi selv inviteret til debatmøder, sidste år diskuterede vi blandt andet tro og livssyn på hospitaler.

Og for det tredje har vi en bod, hvorfra vi fortæller alle interesserede om vores arbejde for at adskille kirke og stat og om vores ceremonier.

I henhold til Folkemødets regler skal den bod være åben og bemandet i hele Folkemødets åbningstid. Hvis du har lyst og tid til at være med til at løfte

denne store opgave, så er du meget velkommen. Det plejer at være sjovt. Vi skal nok give dig en introduktion til opgaven, og vi er altid flere på vagt sammen. Du har selvfølgelig mulighed for at overnatte i det sommerhus, Humanistisk Samfund har lejet.

Hvis du vil deltage, hjælper du os med at løfte en stor og vigtig opgave. Og samtidig vil der også være tid til, at du kan nå at opleve nogle af de mange andre spændende debatter, der er under folkemødet.

Vil du vide mere, så kontakt Kasper Gade på telefon 4010 3072, eller kg@humanistisk-samfund.dk. Folkemødet er torsdag d. 16. – søndag d. 19. juni, men du behøver ikke deltage alle dage.

Seminar på Bornholms Hospital om humanistiske samtaler

Skrevet af Ole Wolf

Som nævnt i sidste medlemsblad arbejder en gruppe på at undersøge muligheden for at holde humanistiske samtaler på for eksempel hospitaler, inspireret af blandt andet hollandske og engelske erfaringer. Som et led i dette arbejde deltog Humanistisk Samfund i et to dages seminar på Bornholms Hospital for personale fra den bornholmske sundhedssektor.

Marie Louise Petersen og Ole Wolf afholdt tre workshops om mennesket bag patienten og humanistiske samtaler. Alle tre workshops var fuldt bookede,

og vi oplevede i det hele taget stor interesse for initiativet.

Generalforsamling i HS Aarhus og HS Aalborg

Skrevet af Jørn Rosborg og
Thomas Schumann

Generalforsamlingen i HS Aalborg den 23. februar forløb særdeles fredeligt. Bestyrelsens beretning blev godkendt. Formanden takkede sine bestyrelsesmedlemmer for godt arbejde og samarbejde og også de medlemmer uden for bestyrelsen, der udfører

værdifuldt arbejde for foreningen fik stor tak.

Den siddende bestyrelse blev genvalgt og består af formand Jørn Rosborg, næstformand Jørgen Harder, kasserer Tage Pedersen og bestyrelsesmedlem Morten Urth.

Generalforsamlingen i HS Aarhus den 5. april blev afholdt på Dokk1 i særdeles gode lokaler.

Den siddende bestyrelse holdte et oplæg om humanisme og formand Klaus Falkenberg gav et oprids over det forgangne år.

Den nye bestyrelse består af formand Thomas Schumann, næstformand Thorkild Svendsen, Klaus Falkenberg og David Bille Maagaard.

Maj

Lørdag d. 14/5

HOVEDSTADEN

Konfirmation Øst 2016

De unge fra dette års konfirmationshold bliver konfirmeret.

Den sorte diamant, 09.45

Torsdag d. 19/5

HOVEDSTADEN

Møde i debatgruppen

Modne medlemmer debatterer humanisme og alle mulige andre emne.

Århusgade 103, 15.00

Fredag d. 20/5

HOVEDSTADEN

Åben kapelprøve

Kom og oplev en humanistisk begravelse, uden at nogen af dine kære er døde!

Holmens Kirkegårds Kapel, 14.00

Juni

Tirsdag d. 7/6

AARHUS

Åbent bestyrelsesmøde

Kom til oplæg og møde i HS Aarhus på Dokk1

Dokk1, møderum 1, 19.00

Lørdag d. 16/6

BORNHOLM

Folkemødet

HS skal på Folkemødet på Bornholm. Medlemmer er velkomne til at komme forbi vores stand lige overfor Kulturhuset ved havnen.

Allinge